

тваринництві необхідно:

- удосконалити існуючу систему комп'ютерного обліку;
- визначити пріоритети щодо ефективності діяльності окремих структурних підрозділах галузі тваринництва;
- вдосконалити діючий контроль за витратами в галузі тваринництва шляхом впровадження новітніх технологій комп'ютерного опрацювання інформації;
- впровадження міжнародних систем обліку витрат в галузі тваринництва.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996 – XIV // Відомості Верховної Ради. – 1999. – № 40. – С. 365.

Чабан Дарія

студентка

Науковий керівник: Швець В.С., к.е.н., доцент

Львівський національний університет ім. І. Франка,
м. Львів, Україна

ОРГАНІЗАЦІЯ КОНТРОЛЮ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ НА МАЛОМУ ПІДПРИЄМСТВІ У СФЕРІ ПОСЛУГ

В умовах розвитку ринкової економіки питання обліку дебіторської заборгованості є одним з найбільш актуальних. Дебіторська заборгованість вважається особливим видом активів, який дає право підприємству отримати від контрагентів грошові кошти. Однак питанню внутрішнього контролю не приділяють достатньо уваги. Контроль розрахунків з дебіторами за надані послуги, а саме за надходженням оплати від клієнтів повинен вказати на необхідність та раціональність створення резерву сумнівних боргів на підприємстві.

Питання щодо системи контролю розрахункових операцій з дебіторами на торговельних підприємствах розглядали такі науковці, як Бутинець Ф.Ф., Москалюк Т.О., Чабанова Н.В.

При перевірці розрахунків з дебіторами необхідно встановити чи є в наявності всі договори на надання послуг, чи зареєстровані ці договори в журналі реєстрації договорів та гарантійних листів. Важливою умовою організації обліку розрахунків з дебіторами є правильне оформлення документів на надання послуг і вчасне подання цих документів до бухгалтерії для пред'явлення клієнтам рахунків.

Питання організації контролю дебіторської заборгованості вимагає

ретельного опрацювання, оскільки, насамперед, це питання фінансової стійкості і, отже, безпеки бізнесу.

Нехтування організацією контролю дебіторської заборгованості призводить до таких негативних наслідків:

- втрата грошових коштів, що обумовлена проблемою «компаній-одноденок», які отримали без будь-яких розумних підстав відстрочку платежу і не повернули борг. З таких компаній взяти нічого, і тому навіть наявність рішення суду не гарантує підприємству, що надало послуги такій компанії повернення своїх коштів;

- втрата фінансової стійкості компанії. Якщо дебіторська заборгованість не погашається, вчасно компанії нічим буде оплачувати наявні в неї обов'язкові платежі (податки, заробітна плата персоналу тощо);

- низька ефективність використання ресурсів компанії;

- втрата або погіршення ділової репутації;

- втрата конкурентних переваг.

Ефективний контроль дебіторської заборгованості передбачає окремий облік двох основних її видів: непростроченої і простроченою. Непрострочена дебіторська заборгованість – це борги будь-яких третіх осіб за зобов'язаннями, строки виконання яких на момент складання балансу не настали. Вони можуть бути отримані при належному виконанні боржником своїх обов'язків. Отже, ця заборгованість реальна до стягнення.

Прострочена дебіторська заборгованість – це борги будь-яких третіх осіб за зобов'язаннями, строки виконання яких на момент складання балансу наступили і порушені дебіторами.

Виявленню дебіторської заборгованості сприяє інвентаризація розрахунків з контрагентами, яка в обов'язковому порядку проводиться перед складанням річного звіту. Однак для отримання достовірної інформації про стан розрахунків цього недостатньо, оскільки проблеми з контрагентами можуть виникати і протягом звітного року. Тому основним способом контролю стану дебіторської заборгованості на малих підприємствах повинна бути регулярна (щомісячна) звірка розрахунків з контрагентами. Якщо дозволяють трудові ресурси, то бажано такий контроль здійснювати не менше двох разів на місяць.

Заходи з управління дебіторською заборгованістю можна умовно поділити на заходи організаційного характеру та заходи, спрямовані на оцінку різних показників дебіторської заборгованості.

Для реалізації організаційних заходів, як мінімум, потрібно:

- призначити відповідального за контроль дебіторської заборгованості малого підприємства менеджера чи бухгалтера;

- встановити контрольні точки, в які саме дані буде контролюватися дебіторська заборгованість;

- запровадити чіткий регламент по виконанню послуг на умовах відстрочення платежу та оформлення документів. Виконання регламенту після його введення в дію потрібно в обов'язковому порядку контролювати;

- врахувати величину дебіторської заборгованості в системі мотивації

співробітників підприємства, що відповідають за надання послуг клієнтам;

- встановити кредитні ліміти для всіх контрагентів по тривалості і сумі наданої відстрочки платежу;

- призначити відповідальною особою за стан дебіторської заборгованості комерційного директора, а контролювати її повинен менеджер або бухгалтер, важливо, щоб менеджер підпорядковувався безпосередньо керівнику.

Для оцінки різних показників дебіторської заборгованості необхідно:

- організувати підготовку бюджету дебіторської заборгованості в розрізі контрагентів - покупців та напрямів їх діяльності. Така класифікація дозволяє краще зрозуміти клієнтів, використовувати диференційовані методики оцінки їх різного статусу і умов кредитування. Складання такого бюджету допоможе прогнозувати рівень дебіторської заборгованості на майбутній період і вчасно його скорегувати;

- для планування дебіторської заборгованості на кінець кожного місяця рекомендується розраховувати коефіцієнт інкасації, який показує частку оплати раніше наданих послуг в поточному періоді. За допомогою коефіцієнта інкасації складається план погашення дебіторської заборгованості, на основі якого можна спрогнозувати її залишок на кінець кожного місяця, а також терміни надходження грошових коштів;

- відстежувати динаміку зміни такого показника ділової активності підприємства як коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості;

- використовувати для аналізу оборотності дебіторської заборгованості також показник тривалості її обороту, який часто називають «терміном кредитування». Він дає розрахункову кількість днів для погашення кредиту, взятого дебіторами.

Для оцінки ступеня ділової активності компанії можна порівнювати терміни погашення дебіторської заборгованості з фактичними термінами, на які надається кредит клієнтам.

Таким чином, можна визначити ефективність механізмів кредитного контролю, а також отримати уявлення про надійність дебіторів.

Таким чином, наявність у компанії дебіторської заборгованості не загрожує їй гарантованими фінансовими втратами і остаточно втраченою вигодою. Навпаки, грамотно побудована система управління дебіторською заборгованістю дозволить менеджерам вибирати «правильних» дебіторів, а підприємству - збільшити портфель замовлень і величину операційного прибутку.

Список використаних джерел

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість», затв. Наказом Міністерства фінансів України від 08.10.99 р. № 237 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0725-99>.

2. Ключ Ю.І. Удосконалення внутрішнього контролю дебіторської заборгованості / Ю.І. Ключ // Вісник Східноукраїнського національного університету імені В. Даля – № 8 (162) 2011 – С. 160-164.

3. Марченко Д.М. Удосконалення організації внутрішнього фінансового контролю підприємств / Д.М. Марченко // Актуальні проблеми економіки. – 2005. – № 12. – С.165.

4. Чабанова Н.В. Основні напрямки контролю дебіторської заборгованості в Україні / Н.В. Чабанова // Актуальні проблеми економіки. – 2010. – № 5. – С. 123 - 126.

Ярова Валентина

к.е.н., докторант, доцент

Калиновський Борис

директор ТОВ «Печенізьке»

Калина Тетяна

слухач магістратури

Харківський національний аграрний університет імені В.В. Докучаєва
м. Харків, Україна

ПОКАЗНИКИ СТАНУ І ЕФЕКТИВНОСТІ ДИВЕРСИФІКАЦІЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА

Підвищення ефективності економіки, її конкурентоздатності і фінансової стабільності залежать від багатьох факторів, серед яких стан виробничих сил, кваліфікація працівників, система економічних, організаційних та інституціональних відносин. Ринок і конкуренція здійснюють суттєвий вплив на стан суспільного поділу праці, спеціалізацію, кооперацію та інтеграцію, сприяють розвитку процесів диверсифікації виробництва.

Термін «диверсифікація» походить від латинських слів «diversus» – різний та «fasege» – робити. Під диверсифікацію виробництва О.Заяць має на увазі розширення асортименту продукції, що виробляється, розвиток багатьох, не пов'язаних один з одним видів виробництва в межах одного підприємства, переорієнтацію ринків збуту, освоєння нових видів виробництв з метою підвищення ефективності виробництва, отримання економічної вигоди, запобігання банкрутства підприємства [1].

Н.В. Бутенко визначає диверсифікацію як процес розвитку діяльності підприємства, пов'язаний із збільшенням діапазону видів та проникненням в нові сфери діяльності, освоєнням нових виробництв, розширенням асортименту товару, що включає не тільки диверсифікацію товарних груп, але й розповсюдження підприємницької діяльності на нові та не пов'язані з основними видами діяльності фірми [2].

Досліджуючи питання диверсифікації виробничої діяльності в аграрній сфері, Н.В. Германюк зазначає, що поняття диверсифікації сільськогосподарського виробництва поєднує в собі: визначення диверсифікації виробництва; класифікацію диверсифікації як складової організаційно-економічного механізму; особливості диверсифікації сільськогосподарського виробництва; експертну оцінку факторів впливу на прийняття рішення щодо доцільності диверсифікації